

Der kan således blive tale om udviklingen af rene teknologier. Et tredje perspektiv er en formindskelse af verdens sultproblemer, hvis man ved hjælp af gensplejsning kan fremstille billigere madvarer af høj ernæringsmæssig kvalitet.

Med de nye bioteknologier står vi således overfor teknikker, der har utroligt store perspektiver. I Danmark har vi en lang tradition for at anvende bioteknologi, og gensplejsning vil med fordel kunne indpasses i den eksisterende mere traditionelle bioteknologi. Danmark har på dette område fortrinlige muligheder for at være blandt de førende i verden, for at skabe konkurrencedygtig produktion, for at komme ind på nye markeder og for at skaffe fremmed valuta og gode arbejdspladser.

Den samlede forskningsindsats for at udvikle og anvende bioteknologi tages op i forbindelse med det kommende bioteknologiske forsknings- og udviklingsprogram. Et forslag hertil er udarbejdet af tre sagkyndige. Her skal det dog fremhæves, at en samfundsmæssig udnyttelse af gensplejsningens mulige positive miljømæssige virkninger kræver en målrettet offentlig forskningsindsats. Forskning i såvel miljømæssigt hensigtsmæssig udvikling af gensplejsning og bioteknologi som forskning i miljømæssige risici bør tages op. Det må forventes, at gennemførelsen af dette lovforslag vil inspirere offentlige og private forskere og beslutningstagere til at tage den miljømæssige udfordring i gensplejsning op.

12. Internationale perspektiver

Flere internationale organisationer, herunder European Science Foundation (den fælles europæiske forskningsorganisation), EF, OECD, Europarådet og WHO, har de senere år beskæftiget sig med gensplejsning, både etisk og sikkerhedsmæssigt.

OECD

The Committee for Scientific and Technological Policy under OECDs Directorate for Science, Technology and Industry nedsatte i midten af 1983 ad hoc arbejdsgruppen »Safety and Regulations in Biotechnology«. Gruppen besluttede allerede på sit første møde at afgrænse »Biotechnology« til egentlig gensplejsning (Recombinant DNA).

Gruppens mandat var at:

- skabe oversigt over de enkelte medlemslandes status med hensyn til sikkerhed ved brug af gensplejsede organismer i industri, landbrug og miljø, anskuet på baggrund af eksisterende eller planlagte lovgivninger og reguleringer,

- identificere kriterier, der er blevet benyttet eller vil kunne benyttes ved overvågning eller godkendelse af gensplejsede organismers brug i industri, landbrug og miljø,
- overveje de mulige metoder til overvågning af fremtidig produktion og brug af gensplejsede organismer i industri, landbrug og miljø.

Repræsentanter fra forskningssekretariatet, levnedsmiddelstyrelsen og miljøstyrelsen deltog i en række møder, som resulterede i en rapport »Recombinant DNA Safety Considerations«. Rapporten forventes offentliggjort i april 1986.

EF

EF-Kommissionen fremsatte i 1979 forslag til direktiv om sikkerhedsforanstaltninger mod formodede risici i forbindelse med gensplejsning. Forslaget blev anbefalet af den økonomiske og sociale komité, men senere afvist af en indkaldt ekspertgruppe. Efter høring i forskellige organisationer og medlemslande ændrede EF-Kommissionen direktivforslaget til et forslag om en henstilling. I overensstemmelse hermed fremkom Rådet for de Europæiske Fællesskaber den 30. juni 1982 med en henstilling om registrering af arbejde i forbindelse med gensplejsning.

I marts 1985 vedtog Rådet for de Europæiske Fællesskaber et 5-årigt handlingsprogram for forskning vedrørende bioteknologi, der indledtes i 1985. Der blev afsat 55 mill. ECU til formålet.

Handlingsprogrammet består af 2 områder: 1) Forskning og uddannelse og 2) Samordning. Forskningsområdet indeholder bl.a. en målsætning om risikovurdering. Der ønskes udviklet nye metoder til opdagelse af forurening med mikroorganismer og til vurdering af eventuelle risici i forbindelse med anvendelsen af biomolekylær teknik i industrien (navnlig i forbindelse med forarbejdning af færdigvarer) og landbruget. Med hensyn til samordning er der formuleret en målsætning om gennemførelse af en samordningsaktion, der tager sigte på at forbedre standarder og færdigheder indenfor biologisk forskning og effektivisere anvendelsen af forskningsresultater til fremme for Fællesskabets og medlemsstaternes sociale og økonomiske målsætninger.

13. Hørte myndigheder og organisationer

Det foreliggende lovforslag har været genstand for høring af og i et vist omfang forhandling med:

Indenrigsministeriet, Arbejdsministeriet, Undervisningsministeriet, Industriministeriet, Landbrugsministeriet, Justitsministeriet, Forsvarsministeriet,